

1703

296 1/2

6

Q. D. B. V.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

FIDEJUSSORE INDEMNITATIS,

Von

Schadlos=Bürger,

Quam

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO.

DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, &c. &c.
SUB PRÆSIDIO

DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,

PRO LICENTIA

DOCTORALIA in utroque Jure Privilegia
consequendi,

Al. diem XXVII. Jun. An. MDCCIII.

publico Eruditorum Examine submittit
Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANVS Bünther | Luba Lusat.

RECUS. HALÆ MAGDEB. Typ. CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

DISPUTATIO IN ACADEMIA JURIDICA
 DE
FIDEIUSORE
INDEMNITATIS
 auctore
Dr. phil. Henr. Ludw. Engel
 Quam
 RECTOR MAGNIFICENTISSIMO
 SERENISSIMO PRINCIPIS AC DOMINI
DN. FRIDERICO WILHELMO
 CORONAE HORSICAE ET ELECTORATUS
 BRANDENBURGICI HEREDI 24. 25.
 SUB PRÆSIDI
DN. CHRISTIANI THOMASII ICI
 REG. MAIORIS CONSILII PUBL. ET
 CULT. JURID. DECANI
 PRO LICENTIA
 DOCTORALIA IN IURIS PRIVILEGIO
 concedenda
 MDCCCXV. JUNE. MDCCCXV.
 Publico Examinum Examine submittit
 HONORABILIS FACULTAS
CHRISTIANVS Schuler
 Rector Haer. Machus Typ. Cur. Hanc. Acad. Typ.

CELSISSIMO PRINCIPI AC DOMINO
DN. ANTONIO EGONI

S. R. I. PRINCIPI

FÜRSTENBERGICO

COMITI HEILIGENBERGENSI
ET WERDENBERGENSI, LANDGRAVIO
BARRENSI ET STULINGENSI, DYNASTÆ IN
HUSA ET VALLE KITZINGENSI, JUNGENA-
VIÆ, TRONCHTELFINGÆ, DONESCHINGÆ
VARIVAGII ET VITRACI
DOMINO &c. &c.

S. R. M. POLONIARUM ET
ELECTORIS SAXONIÆ

IN ELECTORATUS SAXONICI
PROVINCIIIS

GUBERNATORI

DOMINO SUO CLEMEN-
TISSIMO.

CELSISSIME PRINCEPS

DOMINE CLEMENTISSIME.

Nxiè forsan excusan-
da effet mea, CELSIS-
SIME PRINCEPS,
audacia, dum CEL-
SISSIMO TUO
NOMINI, levidenses hafce pa-
gel-

gellas sacras esse iussi. Duo vero
CELSISSIME PRINCEPS,
si pensitaveris, ipsemet gratiose
non tantum me excusabis, sed jure
meritoq; me id fecisse insimul judi-
cabis. Dissertationem vides, va-
rias in Legum veritates inquiren-
tem, quidve in fide semel promissa
justum ac æquum sit exponentem.
Quid mirum itaque si ea PRIN-
CIPi offeratur, *Legum optima-
rum peritissimo, Justitiæ obser-
vatori constanti perpetuo, ac Inte-
gerrimo.*

Lusatus sum, h. e. ex provincia
ortus, quæ gratiæ juxtim ac Ju-
stitiæ TUÆ singulares quoti-
diè

diè sentit radios. Lege itaque natura obligor, ut *gratiam* patriæ meæ exhibitam, quacunque subiectissima mentis veneratione colam. Satis sic, ut spero, **CELSISSIME PRINCEPS**, offerentis exculata erit audacia. Cœterum Divinam Majestatem veneror, velit **CELSITUDINI TUÆ** eas quotidie adjicere animi & corporis Vires, quæ tantis laboribus, tantis Curis, tantisque Vigiliis, quas pro salute tranquillitate & incremento totius Saxoniae unice suscipis, ulterius perferendis, sufficiunt. Sic florebit **TUO** sub augusto **PRÆSIDIO** Saxonia & in Saxonia dilectissima
mea

mea Patria, ubique verò in æter-
num florebit CELSISSIMI Tui
NOMINIS memoria, ut singulare
exemplar, PRINCIPIS justī, pro-
bi ac clementis.

CELSITUDINI TUÆ

Lips. d. 22. Juni
An. 1793.

Humillimo obsequio Devot-
tissimus

CHRISTIANUS Günther.

mos Patria, ubique vero in orbe
num floribus Celsissimi Tibi
Nominis memoria, ut singulare
exemplar, PRINCIPIS iussu pro
bi ac clementis.

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

CELSTHUPINI TUNE

Christiano obsequio Devo

CHRISTIANUS Gumpert

Q. D. B. V.

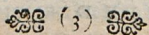
PROOEMIUM.

Vplicem communiter consti-
tuere solent Iuris Doctores *sti-*
pulationem aliam *Principalem*, *Ac-*
cessoriam aliam. *Illa*, per se et-
iam sine ulla alia obligatione
subsistit; *Hæc* vero, præ existen-
tem aliquam obligationem, cui accedat, semper
requirit. L. 95. §. 3. ff. de solut. diciturque in specie
Fideiussio. Variæ autem *fideiussionis* dantur species.
Fideiussor enim non principali solummodo, sed
accessoriæ insimul accedere potest obligationi,
hinc vel *Principalis* vel *Succedaneus* germanice ein
Hind-Bürge, qui pro accessorio debito seu fide-
jussore obligatur, uti constat ex L. 8. §. fin. de fide-
jussor. Deinde est vel *simplex*, qui simpliciter pro
debito se obligavit, vel *Indemnitis* germanice ein
Schadloß-Bürge, qui in residuum quasi suam
interponit fidem creditori, si a debitore is suum
A forte

THAD

fortè consequi nequeat, vel damnum aliquod sentiat. Et de ultima hac fidejussionis specie, concessa mihi à magnifica facultate Iuridica pro summis in utroque jure honoribus consequendis, disputandi facultate, paucula pro ingenii modulo concipere constitui. Præsentem verò materiam ideò mihi selegi, quia non vānas ac inutiles sapit subtilitates, sed ab ipsa necessitate ac inutiles sapit subtilitates, sed ab ipsa necessitate ac quotidiana utilitate, se potius commendat; nec quantum mihi constat, utilissima hæc materia, unquam à Doctōribus ex professō est pertractata, sed, uti ILLUSTRIS DN. RHETIUS in Dissertatione de jure fidejussorum, Francof. ad Viadrum habita §. 21. loquitur, *incidenter tantum & levi quod ajunt brachio, proposita.* Ne verò sine methodo ac ordine procedam, secundum causas Indemnitis fidejussores consideraturus, singula sequentibus septem succinctis capitibus includam. Itaut I. de Definitione ac Divisione, II. de Subjecto III. de Objecto IV. de Forma. V. de Fine, VI. de effectibus tandem VII. de Contrariis agat. DEVS O, M. laboribus nostris clementer annuat.

CAPUT I.

De

DEFINITIONE & DIVISIONE,

§. I.

Turpe equidem ac inconueniens videtur *Franc. Manic. de conject. ult. volunt. L. 1. t. 1. n. 1.* prius de terminare, quam terminos nec non vocabulorum significationes intelligere; nihilominus tamen supervacaneus ac tœdiosus mihi videtur hic loci labor, prolixè in Etymologiam, *Fidejussoris Indemnitis* inquirere. Iuris enim perito non potest non esse notum, *Fidejussoris* vocabulum esse compositum a *fide* & *jussione*, ut fidejussor itaque nihil aliud sit, quam *is, qui fide sua jubet*, scil. debitori credere *L. 60. §. 1. ff. mand.* Per vocem vero *indemnitis* intelligitur damni averfio vel præstatio, die Schadloßhaltung, quo in sensu in jure nostro frequentissime usurpatur: Imprimis ubi *L. L. de indemnitis præstatione* loquuntur, uti apparet ex *L. 16. §. 14. ff. ad Sc. Trebell. & L. 8. §. 1. ff. ad Sc. Vellej. L. 14. in fin. ad Sc. Trebell. & L. p. ff. de Magistr. conven. Fidejussor indemnitis* itaque vernacula nostra exprimi potest quam optime: *Ein Schadloß Bürge.*

§. II.

Minus accurate autem a nonnullis fidejussor in-
demnitatis vocari solet *ein Rück Bürge*, quod *Dn. Eckoldus in Compendiar. Pand. Tract. 1. 46. Tit. 1. §. 12.* Schneidew. ad *Instit. Tit. de fidejussor. §. 1. n. 6. Philipp. Eclog. 64. n. 12.* alique faciunt. Confunditur enim sic *Fi-*

A 2

de-

Indemnitis
fidejussor.
Unde sic dicatur.

An germ. re-
de dicatur
Ein Rück-
Bürge? N.

Differunt *e-* *deijffor Succedaneus & Subalternus* cum *fidejffore inde-*
 nim inter se *mnitatis*; qui tamen revera inter se differunt. Fidejuf-
 ratione obli-^{1.} for enim Indemnitis der Schadloß-Bürge, *regulari-*
 gationis cui *ter & plerumque* obligationi principali accedere solet,
 accedunt. dum creditori de Indemnitate cauet. *Fidejfforis* verò

Fidejffor seu succedaneus, nunquam sed tantum Obligatio-
 ni accessoriae; intercedendo nempe pro primo & aliis
 fidejfforibus, quibus creditor non satis fidem habet,
 ut eorum fidem quasi suffulciat. Vocatur alias etiam
surrogatus, Vicarius subalternus; & sic accuratius ger-
 manice dicitur: Ein Rück-Bürge. Siquidem & mo-
 ratione modi^{2.} dum seu formula constituendi differunt. Succedaneus e-
 seu formulæ
 constituen-
 di. nim eum in casum se soluturum promittit, si & debitor
 & fidejffor destinato tempore non solverint, Er ver-
 spricht im Fall der Debitor Principalis und dessen Bür-
 ge Casus zu gesetzter Zahlungs-Zeit mit der Zahlung
 nicht inne halten würden, dafür als Bürge zu ste-
 hen und zu haften. Econtrario indemnitem pro-
 mittens cauet tantum: Er wolte gut vor die Schuld
 seyn, und ihm Schadloß halten. Hinc ille Excussio-
 nis beneficio, ad instar alterius fidejfforis simplicis,
 renunciare potest, hic vero nequit, ut infra docebitur.
 Quare & hic noster a promissione indemnitis accura-
 tius loquendo, ein Schadloß Bürge, vocatur.

§. III.

Ejus descri-
 ptio

Describimus itaque *Fidejfforem indemnitis*, quod
 sit persona ad fideiubendum idonea, quæ in subsidium demum
 & eum Casum, si creditor a Debitore principali vel ejus fi-
 dejfforibus suum consequi nequeat, se soluturum, credito-
 remque sic indemnem præstare promittit, vel juxta Dn.
 Eckoldum in *Compend. Pand. Tr. L. 46. Tit. t. §. 26. est is,*
 qui

qui se obligat ad id quod Creditor, à debitore, consequi & servare nequit; sive: qui in subsidium promittit quanto minus à debitore Creditor consequi potest. L. 63. ff. de fidejuss. L. f. ff. de Reb. Cred. L. 116. ff. de V. O. L. 21. ff. de solut.

§. IV.

Non uno autem modo suam interponere solet fidei-jussor. Vel enim *generaliter* vel *restrictè* indemnitatem promittit. Et *generaliter* quidem si in omnem quasi causam, omneque damnum occasione sistius rei creditori obveniens, se obligat, id quod in obligatione hisce plerumque verbis exprimitur: daß Er ihme vor allen und jeden Schaden, so nur auf einerley Art und Weise aus der Sache ihme entstehen oder zuwachsen könne, gut seyn wolle. *Restrictè* verò fit, si usque ad certum tempus, vel ad certam tantum quantitatem Indemnitem pollicetur. v. g. Dasi Er ihn bis auf die Helffte schadlos zu halten verspricht. Deinde est etiam indemnitis cautio vel *pura* vel *conditionata*: vel *Expressa* vel *tacita*, de qua infra Cap. 3. & tandem vel *Conventionalis* vel *Legalis*. Ad *Legalem* Indemnitem fidei-jussio nem refertur 1) *Confidei-jussoria obligatio* ex Epistola Divi Hadriani, in §. 4. ff. de fidejuss. Si enim unus solvendo non est, hoc ceteros onerat: Lex igitur quasi præsumit reliquos confidei-jussores pro ratis confidei-jussorum litis contenta tempore solvendo non existentium, creditori indemnitem promississe. Nec non 2) in L. 48. ff. de fidejuss. ubi masculus cum femina de iubens, subd. etia muliere creditori pro solido indemnitem promississe jure intelligitur. Cum scire potuerit, vel ignorare non debuerit, mulierem frustra intercedere. Pariter

quot modis fiat hæc fidei-jussio.

Ad Legalem Indemnitem fidei-jussio nem refertur 1) Confidei-jussoria Obligatio ex Epistola Divi Hadriani in §. 4. ff. de fidejuss. 2) in L. 48. ff. de fidejuss. ubi masculus cum femina de iubens, subd. etia muliere creditori pro solido indemnitem promississe jure intelligitur.

3. ^{inter plu-} res Tut. vel Curat. admi- nistratio di- visa. ^{tributa iurp-} ^{obv. ad sen-} ^{obv.} seres habet³⁾ in pluribus Tutoribus vel curatoribus, divi-
sa enim inter eos administratione bonorum pupillorum
vel minorennum, & uno in iis male versante, reliqui
excusso administratore in subsidium quasi indemnitate
fidejussores tenentur, *L. 55. pr. de Administ. tut. L. 2. C. de*
div. tut. Maxime si ipsi inter se tutelam dividerint, *d. L. 2.*
jure etiam moderno, teste Carpzov. P. 2. c. n. def. 36. Dis-
sentit Beclich. P. 3. Decis. 328. n. 3. Sin a testatore vel Magi-
stratu divisio facta tum demum de indemnitate conve-
niuntur, si ob dolum aut culpam suspectum non postu-
laverint collegam, *L. 1. §. 15. ff. de tutel. & ration. conf.*
Struv. Syntag. Jur. Civ. Exerc. 31. th. 39. Sic etsi 4.) Fidejuf-
sores tutoris & Curatoris beneficio Divisionis non fru-
antur *L. fin. Rem. Pup. Salv.* Ordinis tamen gaudere atque
adeo non nisi de indemnitate pro se invicem obligari. *arg.*
Nov. 4. c. junctim. L. 6. ff. de Fidej. & mand. L. 1. §. 10. n. ff. de
tutel. & ration. communiter concluditur, Struv. l. c. th. 79. &
Eckol. ad ff. L. 27. tit. §. 2.

CAPUT. II.

De

SUBJECTO.

§. I.

Contrahen-
tis persona
probe cogni-
ta esse debet.

Diximus itaque quid sit Fidejussor indemnitate, &
quot modis intervenire possit. Nunc ad subie-
ctum perveniendum est. Contrahentibus enim
ante omnia incumbit inqualitatem personarum
inquirere, nam contracturus non debet esse ignarus con-
ditionis illis cum quo contrahit *L. 19. pr. ff. de R. I.*

§. II.

Quis? de in-

Doctrinae autem gratia dispescimus subjectum cum
Phi-

CAP. II. DE SUBJECTO

Philosophis in *quod* & cui. Videndum igitur Quis? ⁷ demnitate
Indemnitatem promittere possit, & cui, hæc promissio fieri queat. De Priori generalem hanc formamus ^{1.} cavere possit
regulam: *Omnis is de indemnitate potest cavere, qui pro* ^{Regula generalis} *aliis fidejubendo se obligare.*

§. III.

Prohibentur autem certæ personæ ita, ut vel *penitus* fidejubere nequeant, vel *non solum* possunt, sed aliena demum autoritate, & certa que legis circumspectione accedente. Ad priorem classem omnes ii pertinent, qui vel ob corporis aut animi vitium à fidejussione arcentur, ut *infantes* §. 10. *f. de inutil. stipul. furiosi*, §. 8. *f. ejusdem mente capti. prodigi &c.* L. 6. *ff. de Verb. obl.* L. 40. *ff. de R. J.* Ad alteram verò classem referuntur imprimis *Feminae*, quæ, dum per Senatus Consultum Vellejanum in genere pro aliis intercedere prohibentur, nec *de indemnitate* cavere poterunt. Leges enim ideo fidejubendi facultatem iis adimunt, ne fragilitate sexus & naturæ suæ, in repentinam deducantur inopiam uti loquitur Iustinianus in *L. un. §. 15. C. de Rei Uxor. Act. junct. princ. f. quibus al. lic.* Quam plurimi tamen dantur casus, in quibus Uxor salutari beneficio hoc uti nequit, sed pro aliis fidem interponendo validè obligatur. ^{2.} Recensentur personæ in specie prohibita. ^{3.} Cessat SCti Vellejani beneficium.

§. IV.

Et primo quidem de indemnitate cavere potest mulier, si beneficio Senatus Consulti Vellejani *certiorata* renuntiaverit. *L. f. & 4. ad SCti Vellej.* Multum tamen interest an pro extraneo intercedat, an pro Marito. Pro illo si fiat intercessio, facilius admittitur, pro marito vero longè difficilius. Cum facile persuasionibus ac blanditiis maritalibus, quin & vi metuve ad hoc induci possit.

Hinc

^{a)} **Si pro extraneo fiat.** Hinc si pro debitore extraneo intercedit, subsistit renunciatio sine juramento, & valida etiam extrajudicialis est, si sufficiens modo certioratio præcesserit, & specialis deinde subsequuta fuerit renunciatio. Hering. de fidejuss. c. 7. n. 477. & Gail. L. 2. Obs. 77. Longe vero majori cautione ac circumspectione opus est, si uxor pro marito fidem interponat, ob rationem jamjam allegatam. Ideo simplex renunciatio minime, sufficit, sed necesse est, ut formale accedat juramentum. Auth. si qua mulier. C. ad SCi. Vellej. & Dec. Elect. Nov. 25. Neque sufficit in chirographo, extrajudiciali juramento indemnitate promississe mulierem, sed in judicio requiritur fiat, prout expresse in *all. Dec. Elect.* sancitum & in causa Matthei Schillingß contra Hansß Gagweilern und dessen Ehe-weib. Ao. 1685. Mens. Nov. a Scabinis Lipsi. in prætorio Lipsienf. pronunciatum legi. Daß Beßl. Gagweiller auf anderweit vorgehender Ladung in Person zu erscheinen, und die originaliter producirte Schuld-Verschreibung sub A. zu recognosciren pflichtig, wiederigen Falsch wird solche pro recognito billig gehalten, ferner darauf zu beschehen was recht ist. Dessen Ehe-weib hingegen ist auf die Klage sich einzulassen nicht schuldig.

§. V.

Renunciatio coram quocunque Magistratu fieri potest.

Id tamen præcise non requiritur, ut coram competente judice fiat, sed quia est actus voluntariæ jurisdictionis coram quocunque Magistratu firmiter expediri potest. Ita enim non attenta Uxoris exceptione, quod confirmatio obligationis, in qua continebatur jurata inaccessio, non coram competente magistratu oppidano, sed in Præfectura tantum Lipsienf. facta esset, pronuncia-

ciatum à Dn. Scab. Lips. Ao. 1685. Mens. Sept. Vidi in causa Concurfus Lucas Kühns. verb. VI. 600. Thlr. samt Interesse moræ der Hochwohlgebohrnen Frauen Ursulen Catharinen, Gräfin von T. besage Aressis vom 1. Nov. 1684. daferne sie auch von des Schuldners Vermögen ihre Befriedigung nicht erlangt, wird ihr solche von dessen Ehe-Weibes Vermögen Kratts conventional-hypothec am 8. Oct. 1683. billig geleistet.

§. VI.

Aliud tamen vi peculiaris alicujus statuti Lipsiae Per statutum
obtinet, ubi mulier pro marito in loco judicii, autori-
tate Curatoris interveniente intercedens, doti ac bene-
ficio S.Ci Vellejani etiam absque juramento efficaciter
renunciare potest. *vid. Dec. Elect. Nov. 25. ibique Philipp.
Obs. 2. n. 7. p. m. 424. & ad Dec. El. Nov. 6. Obs. 2. p. m. 155.*
Multo igitur magis vi dicti Statuti *Juri tantum Prelatio-*
nis in favorem Creditoris alicujus absque juramento
judicialiter renunciare potest. Daß sie ihme mit ih-
rem Einbringen nachstehen wolle &c. & sic secundum
quid illum præstare indemnem. Atque ita responde-
runt Domini Scabini Lips. Mens. Febr. Anno 1696.
Dieweil aber dennoch durch ein absonderliches der
Stadt Leipzig Statutum, daß ein Eheweib mit Zu-
ziehung ihres Curatoris gerichtlich ohne End, auch
wegen ihres Heyraths-Guths vor ihren Ehe-Mann
intercediren, und in favorem des Gläubigers, der dis-
falls sonst zustehenden Erstigkeit renunciiren könne,
verordnet, also darauff daß im Gegenwärtigen Falle
dieserzucht, citra Juramentum geschehen, kein Absehen
zurichten, zumal da kein Constitutum hier verhan-
den.

den. 2c. so möchte die Pia causa, davon Eure Frage
mehret, an Ursula Stelle in der Designation Urthel
wohl gesetzt werden. B. R. W.

§. VII.

An prestito
juramento
certioratio
ac opus aff.

Moveri hic alias solet à DD. quæstio, parum uti-
lis: An etiam certioratione opus sit, si mulier sub jura-
mento indemnitatem promiserit? Frank. *ad tit ff. de*
Sc. Vellej. n. 28. Gail. L. 2. Obs. 77. n. 9. Zanger de Except.
P. 3. c. II. n. 163. Supervacaneam quasi putant certioratio-
nem, cum juramentum loco certiorationis sit. Minus
tutum tamen id esse statuo cum *Mevio Jur. Lubecens. L.*
I. tit. 5. art. 7. n. 121. Sexus enim foemineus fragilis est,
nec jura sua semper capit; & ne postea excusationis lo-
co allegare possit, se ignorasse, quod juravit, cautius
procedunt tam judex, tam partes juramento sufficien-
tem ac perspicuam Muliebris istius beneficii explicatio-
nem permittendo. Nec facile dabilem credo ejusmo-
di casum, quo judex officii sui adeo immemor absque
certioratione foeminam in judicio adjuratam renuncia-
tionem admittat, quin potius inserta Instrumento re-
nunciationis confirmatorio semper videmus verba:
Dass sie nach vorher beschehener deutlichen Erklä-
rung des Vellejanischen Rathschlusses und der Auth. Si
qua mulier C. ad SCt Vellej. Krafft deren keine Wei-
bes-Person sich für einen andern, vielweniger ein
Eheweib sich für ihren Ehe-Mann kräftiglich denen
Rechten nach verbürgen könne. 2c. 2c.

§. VIII.

2.
Obligatur
mulier si pe-
cuniam ac-
cepit.

Obligatur secundo quoque mulier de indemnitate
cavens. *Si pro cautione pecuniam acceperit.* Eo ipso enim
dum lucrum ex fidejussione captavit, indigna videtur
Legis

CAP. II. DE SUBIECTO.

II

Legis auxilio, quæ fragilitati sexus tantum volebat consultum, *L. 23. §. 1. C. ad Sc. Velleg.* Et non levitate, quam lucri cupiditate ducta videtur, mulierque augustissimum hocce Senatus beneficium quasi pretio nummario æstimat. Hering. *de fidej. c. 7. n. 433.* Brunnem. *in Comm. ad all. Leg.*

§. IX

Neque Tertio ad eam mulieris intercessionem, ^{1.} *pro Dote si intercedit.* quæ pro Dote facta est, SCri Vellejani potestas extenditur. *L. f. C. ad Sc. Velleg.* Sicut nec Novellæ. *134. c. 8.* & inde desumptæ Authenticæ, si qua mulier *C. d. r.* Cum tantus dotium sit favor, ut antiqui juris condiciores, sæpius Legis severitatem temperaverint. Uti loquitur *c. L. f.* Adde quod Dotis causa pia sit: Unde & mulier si ea in opinione sit, ut credat, se pro dote obligatam, quicquid dotis nomine, dederit, non repetit, sublata enim falsa opinione, relinquitur pietatis causa, ex qua solutum repeti non potest, ut ait Julianus *in L. 23. §. 2. ff. de Cond. indeb.*

§. X.

Et Quarto tandem firmiter obligatur fœmina ex intercessione si minori, tertio pecuniam mutuanti indemnitatem promittat. *L. 12. ff. de minor.* Leges enim tunc ætaris magis, quam SCri, rationem habent. *L. 11. §. f. ff. d. r.* ^{4.} Si minori in indemnitatem promittat.

§. XI.

Tantum de mulierum intercessionibus. Sed nec ^{prohibetur} Pupillum sine tutoris autoritate, neque Minorem si ^{quoque in specie pudil-} ne Curatoris consensu, Indemnitate fidejussores esse ^{lus & minor-} posse, constat *arg. pr. & §. 1. f. de authorit. tutor.* item ^{rennis,} *arg. §. 2. f. de inutil. stip.* Pro iis tamen de indemnitate ^{ibique} cavens validè obligatur. *L. 25. ff. de fidej. & mand.* ^{Gott.}

non vero fi-
liusfamilias.

Executio ta-
men differ-
tur.

Gottfredus *Conf. §. 6. c. 6.* An vero *filiusfamilias* abs-
que patris sui consensu pro aliis se interponere, deque
indemnitate cavere possit? dubium sane non est *arg. §.*
6. f. de inutil. stipulat. Filiusfamilias enim omnes omni-
no contractus celebrare potest solo mutuo, ob Senatus
Consultum Macedonianum, excepto. At firma licet sit
obligatio, differenda tamen est executio usque post pa-
tris mortem *L. 1. & tot. tit. ff. & cod. quid cum eo.* ne con-
trahendo à filiofamilias patri invito usufructus minui
vel auferri queat. Nisi habeat bona castrensia vel quasi
castrensia, quorum intuitu pro Patrefamilias habetur. *L.*
2. ff. ad Sci. Maced. L. 8. & 6. C. de Advoc. vel peculium adven-
titium irregulare, in quo pater nec proprietatem nec U-
sumfructum habet. arg. Nov. 117. c. 1. Bachov. ad §. 1. f. per
quas person. cuique acquir. L. ult. §. 1. C. de bonis quæ lib.

§. XII.

Cui inde-
mnitas pro-
mitti queat,

Accedere autem potest Fidejussor Indemnitis
tum *Obligatione, Principali*, ita, ut creditori damnum ali-
quod metuenti de indemnitate caveat, tum etiam *Ac-*
cessorie, qui fidejussoris quasi fidejussor est, id quod quo-
tidie contingere potest, ut fidejussoribus nempe à Reo
Principali alii constituentur fidejussores, qui priores
fidejussores servant indemnes, & itidem appellari que-
unt Indemnitis fidejussores, succedanei seu subalterni
Rück-Schadlos-Bürgen.

CAP. III. DE OBIECTO.

§. I.

Obiectum
hujus fidej.
cum aliis
commune.

Obiectum fidejussoris Indemnitis commune est cum
aliis fidejussoribus. is enim accedere potest ad Ob-
liga-

CAP. III. DE OBJECTO.

13

ligationem tum Civilem tum Naturalem arg. §. 1. *f. de fidej. L. 16. §. 3. ff. eod. Principalem & Accessoriam L. 8. §. f. ff. de fidej. Puram & Conditionalem vel in Diem §. 5. *f. eod. L. 70. pr. ff. eod. Presentem & Futuram §. 3. *f. eod.***

§. II.

Merè tamen naturalis Obligatio non sufficit. Quæ an merè naturalis Obligatio sufficiat? Quæ enim illa est: cum quis ad *curidaga* tenetur promissioque pudori ac honestati naturali solummodò relinquitur *L. 25. §. 11. ff. de hered. petit.* Sed talis requiritur. cui licet non actionem, alios tamen effectus remissiores tribuit Jus Civile, puta retentionem *L. 10. ff. de Sct. Maced.* & ut repetitio cesset *L. 51. ff. de Cond. indeb. L. 6. §. f. ff. de fidej.*

§. III.

An vero in Delictis fidejussio indemnitis locum an in Delictis Indemnitas præstatio locum habeat. habeat, non absque distinctione asseri poterit. Utique enim videndum erit, an quis alteri indemnitatem promittat, in Delicto jamjam perpetrato, an vero in delicto adhuc perpetrando. Priori casu iterum probè animadvertendum num Civiliter, an verò Criminaliter agatur. Illo casu utique admittitur fidejussor hoc verò non. Hahn. ad Weseub. *L. 46. tit. 1. n. 4.* Pœna enim debet tenere suos autores, & nemo est membrorum suorum Dominus, *L. 13. ff. ad Leg. Aquil.* Altero autem casu, in Delicto nempe perpetrando nullius momenti est indemnitis promissio. Sed licet in re turpi & illicita, nulla detur obligatio, imprimis autem turpe mandatum inter mandantem & mandatarium non sit obligatorium; Obligatio tamen ab utraque parte oritur respectu Reipublicæ ad pœnam, aut ratione tertii ad damnum resarciendum. §. 7. *f. de mand.*

B 3

§. IV.

interdum ju-
dici præsta-
tur indemni-
tatis cautio

§. IV.
Quamvis alias judici non liceat, processum ab Exe-
cutione inchoare, in impetrando tamen arresto, debito-
ris de fuga suspecti, vel obtinenda incarcerationatione delin-
quentis remotis saltem indicibus gravati, excusatur judex
si impetrans judici & judicio indemnitate cautionem præstat.
Daß er den Richter und das Gerichte vertreten und
Schadlos halten wolle. Quam cautionem vel impe-
trans ipse, vel tertius pro eo, fidejubendo præstare va-
let. conf. Leipziger Handels- Gerichts- Ordn. Tit. 10.
in fin.

in quolibet
contractu in-
tervenire
potest In-
dem. fidej.

§. V.
Tandem in quolibet fermè contractu intervenire
potest fidejussor indemnitate. v.g. in Locatione, & Condu-
ctione pro Conductore de indemnitate, itam ratione
mercedis quam damni cavere quis potest. Id quod in
aliis quoque procedit contractibus.

CAP. IV. DE FORMA

Forma vel
Substantialis

§. I.
Forma duplex est: vel Substantialis vel Accidentalis.
Illa est ut fidejussor creditori ita indemnitatem per
stipulationem promittat, ut nihilominus principalis
debitor obligatus maneat. arg. l. 23. C. de fidej. Et jure Ci-
vili quidem cautio hæc, uti omnes aliæ stipulationes,
inter præsentis celebranda erat. §. 5. F. de inutil. stipul.
& L. 52. §. 2. ff. de Obl. & Act. Hodie tamen per literas ea et-
iam fieri potest. Gottofr. ad L. 22. C. de fidej. Bachov. ad
Trent. vol. 2. Disp. 28. sb. 4. lit. a. Accidentalibus verò, diverfi-
mo-

modè sit. Indemnitas enim fidejussor intercedit *vel expressis verbis* vel *tacite*? purè vel sub conditione, aut in diem, vel in genere daß Er ihm vor allen und jeden Schaden gut seyn wolle, vel ad certam tantummodo summam principalem, daß Er ihm dieser 1000. Thel. halber schadlos halten wolle.

§. II.

Cum *tacita Indemnitis fidejussione* affinitatem aliquam habere videtur *Commendatio* vel *Laudatio seu affirmatio* aliquem esse solvendo. Nam etsi *Commendatio* regulariter non involvat fidejussionem, nec inducat mandatum. L. 12. ff. *mandati*, utcumque intercesserit consilium, cujus nulla obligatio est, L. 47. ff. *de R. J.* nisi sit fraudulentum. §. 6. J. *mandat.* Jure tamen Saxonico introductum est, ut ejusmodi commendationes ac laudationes inter mercatores obligationem producant, tacitamque indemnitis fidejussionem involvant *Decis. El. Nov. 42. ibique Philipp. adde sis Dn. Aug. Bened. Carpzov. Diss. de Commendatione Iob. Köppen Dec. 39. n. 9. Carpz. Definition. P. 2. C. 18. d. 24. Finckelsh. Obs. Pract. 16. n. 7. & Mev. ad Ius Lubecens. L. 3. tit. 10.*

§. III.

Generalem indemnitis cautionem longè pinguior rem esse *Restricta* ad certam solummodo summam, nemò facile dubitabit. *Illas* siquidem in omnem causam, tam principalem quam accessoriam, ad usuras nempe & expensas vel omne aliud damnum inde emergens, se extendit. Ad usuras tamen usurarum non tenetur, nisi speciali pacto id promiserit. vid. *Illustr. Dn. Rhetti Diss. supra in proemio all. th. 22.*

§. IV.

§. IV.

excipitur tas
men casus
fortuitus.

ad quem res
fertur im-
prudencia
judicis.
Sententia
injusta.

Non immeritò tamen ad eum solummodò casum id extendendum esse puto; Ubi nempe per se immediatè & directe ex isto negotio damnum obvenit; non verò si casu magis fortuito & per accidens damnum aliquod sentiat creditor arg. L. 26. §. 6. & 7. ff. mandati. Casus enim fortuitus nullo in contractu est præstandus, cum illum nullum humanum consilium providere possit. L. 2. ff. de administr. rer. ad civ. pert. Hinc fidejussor indemnitas non obligatur, si per injuriam, vel ob ignorantiam, errorem, aut maliciam judicis damno afficiatur is, cui indemnitatem promisit. L. 51. ff. de Evict. Imprudentia siquidem judicis, & sententia injusta, casui fortuito assimilantur. Ad casum verò fortuitum aliquem se obligare voluisse, non est verisimile, dum is neque prævideri, neque ullo humano consilio evitari queat. conf. Hering. de fidej. c. 26. n. 45. seqq.

§. V.

certis casibus
limitatur.

Tenetur autem fidejussor indemnitas de casu fortuito; si *velesus*, pro quo fidem interposuit, alterique de indemnitate cavit, *velesorum*, qui sub ejus potestate sunt, culpa casum præcesserit. v. g. Si aliquis pro Conductore tam ratione mercedis quam ratione cujuslibet damni, indemnitas cautionem præstitit Locatori, incuria autem vel conductoris, vel eorum quorum ministerio utitur, exortò incendiò, ædes pereant, tunc fidejussor indemnitas, casum hunc fortuitum præstare quoque adigitur. arg. L. 11. §. 3. ff. Locat. Cond. Maxime si cum malis hominibus converteretur, aut rixetur, malorumvè hominum operâ utatur, & à vicinis admonitus eos haut dimiserit. arg. L. 25 §. 4 ff. locat. conduct. junct. Decis. Elect. Sax. 79.

§. VI.

§. VI.

Tandem ad formam fidejussionis indemnitis, id quoque pertinet; quod *artius* quidem & *validius* obligari talis fidejussor possit, veluti pro simpliciter tantum obligato debitore sub juramento, vel hypotheca aut pignore, sub pacto executivo, *L. 3. C. de Pign. & hypoth.* vel etiam poena, Hahn. ad Welenb. *L. 46. T. 1. n. 5.* verb. tamen potest efficacius, Brunnem. in *Exerc. ad instit. tit. de fidejuss.* §. 5. Hering. *all. tr. c. 24. n. 115.* Eckold. *Lib. 46. t. 1. §. 16. 17.* in *Majus* tamen seu majorem summam obligari nequeat. Ejus enim obligatio accessio est principalis obligationis, plus vero nequit esse in accessione quam in principali re §. 5. *f. de fidej.* Imo ipsa natura fidejussionis indemnitis quæ semper conditionalis & subsidiaria est, id plane non permittit.

Magis non
vero in Ma-
jus obligari
potest In-
dem. fidej.

CAP. V.

DE FINE.

Finis Indemnitis hujus fidejussionis duplex est: *Finis cum Principalis & minus Principalis.* Utrumque cum qualibet fidejussione communem habet. *Principalis* enim finis est, ut creditor, vel fidejussor, cui indemnitatem promissit, de damno vitando securus reddatur nec non creditori diligentius cautum & tutius debeat, quod in obligationem est deductum *L. 1. §. 8. ff. de Obl. & act. §. 5. f. de fidej. & §. fin. f. de Replic.* Minus *Principalis* vero est, ut eo magis debitori fides habeatur & credatur. *§. f. f. quibus mod. re contrah. obl.*

Finis cum
qualibet fi-
dej. commu-
nis est.

EFFECTIBUS.

§. I.

Indemnitas,
fidej. habet

I.
Ordinis be-
neficium

AD palmariam ferme Dissertationis nostrae partem, nunc accedo. Inquirendo integregios quos indemnitis cautio praestat effectus. In genere autem notandum: *Omnia beneficia cuilibet fidejussorum Nov. 4. c. 1. concessa. Indemnitis fidejussori quoque competere.* Primo autem loco allegari meretur Excus-
sionis seu Ordinis beneficium, vi cujus ante excussum principalem Indemnitis fidejussor conveniri nequit. Quæ quidem excussio adeo rigogrosa est, ut ad sacculum usque & peram fieri debeat. *Jalon. in §. fin. n. 6. §. de action. & Ludov. Gomez. in §. 7. n. 37. §. ejusd. tit. ubi in-*
„quiunt: Debitores excutari hodie in omnibus bonis,
„etiam usque ad indumenta, non relictis ipsis, nisi unica
„veste, qua corpus tegant ne nudi incedant.

§. II.

Et quidem in
excellenti-
gradu,

Et hocce beneficium licet in distincte reliquis fidejussoribus quoque competat *Nov. 4. c. 1. longe tamen in excellentiori gradu*, id indemnitis fidejussoribus datum est. Neque commune cum aliis fidejussoribus id habent; Sed proprium iis est, non tam ex natura ut *Eckolt. in Comp. ff. tr. tit. de fidej. §. 26. tradit, quam ex substantia Obligationis.* Cum enim sub conditione promiserit indemnitatem, à Reo nimirum si suum exigi non possit, vel damnum incurrat, ante debitorem excussum conveniri nequit, cum autem non constet, an & quale damnum sen-

fenserit. Hering. *de fidej. c. 27. n. 147.* Hahn ad Welenb.
d. tit. n. 5. verb. aut excussis.

§. III.

Hinc fidejussor indemnitis, quamvis beneficio *excussionis renuntiaverit*, nihilominus tamen id deinceps opponere, ac petere potest, ne ante principalem debitorem conveniatur. Et licet alias unicuique permillum sit, juri pro se introducto renunciare, *L. 29. C. de pact.* id tamen saltem procedit, si natura vel potius substantia istius negotii, cui renunciatum, renunciationem non resputat. Finckelth. *Obs. Pract. 107.* Omnis siquidem renunciatio circa jus renunciabile versatur, uti loquitur Dalnerus *de Renunciat. c. 6. n. 1.* Eam vero naturæ ac substantiæ fidejussionis indemnitis planè esse contrariam, eamque penitus mutare, apparet ex §. præced. ideoque tale pactum pro non adjecto habetur. *arg. L. 12. ff. de precar.*

§. IV.

Neque *jurata renunciatio*, à fidejussore indemnitis facta, prohibet, quo minus exceptionem excussionis opponere queat creditori. Carpz. *P. 2. C. 17. d. d. 7. in fin. ejusd. Dec. 14. n. 7.* Berlich. *P. 2. C. 22. n. 25. seqq.* Colers *Proc. Execut. P. 1. C. 10. n. 451.* Struv. *S. J. C. Exerc. 47. hb. 43.* Et magna hodie equidem juramentorum vis est, *arg. c. 28. X. de jurejur.* quod vero per id, *salvo manente contractu substantia istius* mutari possit, valdè dubito. Hinc fidejussor indemnitis, si in conscientia se obligatum credat, post justam renunciationem se hoc beneficio uti non posse, utique cum Illustr. Dn Stryckio *in tr. de Caut. Contra. Sect. 2. c. 6. §. 24.* statuendum erit, non manere eum

fidejussorem indemnitis, sed, vi juramenti, simplicis fidejussoris partes sua sponte citra necessitatem assumere.

§. V.

Sed ulterius quæri potest. An per statutum aut consuetudinem loci Indemnitis fidejussori excussionis beneficium auferri possit? Affirmare id equidem videtur. Dn. Lauterb. in Diff. de fidejussoribus in genere §. 22. mihi tamen sententia ista valde dubia videtur. Nam et si statuta quidem contra jus commune quid disponere valeant, non aliter tamen id quam salva manente substantia contractus fieri potest. Quia alias contractus iste non maneret quod esse deberet, sed in aliud genus contractus vel conventionis transiret, uti præced. in §. de juramento etiam monuimus. Hinc licet teste Casp. Zieglero in Diff. de Fidejussoribus §. 36. Norimbergæ beneficium excussionis ob speciale statutum, fidejussoribus alias non concedatur, valde tamen dubito, quin id ad indemnitis fidejussorem ibi extendatur.

§. VI.

Nec illa hic prætereunda quaestio: An fidejussor pro naturaliter tantum obligato de indemnitate cavens excussionis beneficio uti queat? Placet mihi cum Bachovio ad Treutl. Vol. 2. Diff. 28. ib. §. L. t. D. negativa sententia. Ubi enim nulla est actio, ibi nulla esse potest excussio. Atqui in naturaliter tantum obligatum nulla datur actio. Ergo nulla esse potest excussio. Ideoque ejusmodi fidejussor hic obligatur non tanquam fidejussor; Sed tanquam promissor principalis ex sua promissione. Etenim dum ejusmodi obligationi, quam jure Civili non subsistere novit, sponte accedit, non tantum donare, sed & ex sua persona obligari voluisse præsumitur. Veluti si pro pupillo,
sine

an pro naturaliter tantum obligato cavens Ord. B. utiqueat?
N.

sine auctoritate tutoris contrahente quis intercesserit. *L. 25. ff. de fidejuss.* Bachov. c. 1. *Lit. B.* cui etiam adstipulatur Vinnius ad §. 1. *Inst. de fidej.* Locamer in quaestion. *Justinian.* Q. 298. Brunnem. *Exerc. Inst. ad Lib. 3. T. 21. p. m. 161.*

§. VII.

Ad effectus cautionis indemnitis quoque referendum: *Indemnitis fidejussorem offerendo debitum, cogere posse creditorem, ad cedendum sibi jura & actiones.* ^{2.} *habet beneficium cedendarum actionum.* Alias enim non nisi contraria mandati actione agere potest, qua instituta consequitur quidem omne id quod pro debitore solvit. c. 2. *X. de fidejussor. L. 27. §. 4. ff. mandati.* Hering. d. tr. c. 26. n. 60. seqq. Siquidem omnis actio contraria ad damni restitutionem tendit, & semper personalis est. Pinguior vero interdum est actio cessiva quam hæc contraria. Nam jura & actiones si cedi sibi curavit omne jus tam personale quam reale, quod habuit creditor principalis, utpote in cujus locum succedit, consequitur. Adde quod integrum pretium exigere tunc valeat, tametsi aliquanto minus transigendo solverit. Et huic cessione minime adversatur *L. Anastasiana*, ea dum facta sit, *ex quadam necessitate* & *pro contractu precedentis* *L. 28. ff. mandati L. 2. C. de fidej.*

§. VIII.

Certis quoque casibus & ante solutionem Indemnitis fidejussor, contra debitorem principalem agere potest ad id, ut solvat creditori, cumque a cautione liberet. c. f. *X. de fidej.* Imprimis v. si 1. inter debitorem & fidejussorem indemnitis expresse conventum & actum, ut ante solutionem & quandocunque libuerit, contra eum agere queat, *L. 10. C. mandati. Schneidw. ad* *C. 3.* *§. 6.* Interdum ante solutionem Indemnitis fidej. contra debitorem habet actionem.

CAP. VI. DE EFFECTIBUS.

22

§. 6. *f. de fidejuss.* 2) Si debitor nimis diu solutionem protraxit *L. 38. §. 1. ff. mandati all. c. f. X. de fidej.* Ne alias perpetua sit indemnitas cautio, semperque pertimescendum solutionis periculum. Harprecht. *ad §. 6. f. de fidej. n. 8.* Iudicis autem arbitrio relinquendum esse, quando quis diu in obligatione stetisse dicendus, putat Schneidw. *loc. cit. Coler de Proc. Exec. P. 1. c. 10. n. 319.* 3) Quando principalis debitor bona sua dilapidare incipit. Schneidw. *l. c. L. 10. C. mandati.* ibique Gottfredus & Brunnem. *in Comm. Cod. ad h. l.* nec non 4) Si ad longinquas & periculosas partes se conferre velit debitor itidem asserit Schneidw. *l. c.* quam materiam more suo h. c. erudite & accurate pertractavit peculiari in Dissertatione, occasione *L. 38. §. 1. ff. mandat.* Illustris Dn. Christianus Thomafius, *Lipsie habita:* de actione fidejussoris adversus debitorem antequam solvit.

§. IX.

an Creditor
rem, contra
Debitorem
ut agat, ad-
gere possit?

An vero Creditorem etiam adigere ac cogere possit ad agendum contra debitorem, communiter quidem asserere solent D. D. occasione nempe *L. 22. §. 2. ff. mandati.* Hering. *de fidej. c. 27. p. 1. n. 196.* Struv. *Syntag. Jur. Civ. Exerc. 47. th. 43. in fin.* Ex allegato textu utrumquid modo probetur non video. Rogatum lego, *Compulsus* non lego, inquit Dn. Brunnem. *in com. ad h. l.* Si tamen ultra destinatum solutioni tempus, ulteriores moras concedere velit creditor debitori, iudicique ex rei circumstantiis appareat, in fidejussoris indemnitas præjudicium ac damnum id vigere, ut tunc eum querela sua contra creditorem audiat, eumque ad agendum contra debitorem compellat, æquum esse puto. *arg. L. 10. C. de mandatis.*

§. X

§. X.

Diximus supra §. I. h. c. fidejussorem indemnitate omnibus istis beneficiis ac juribus frui, quæ aliis fidejussoribus salutariter sunt concessa. *An vero excipiendi eodem jure gaudeat?* breviter dicemus. Sunt autem *Exceptiones* quas in judicio debitor creditori objicere potest vel *Reales* vel *Personales*. Illar quod attinet, eas fidejussori indemnitate quoque inservire expediti juris est. §. f. f. de Replicat. L. 7. §. 1. ff. de Except. Is itaque omni tempore si à creditore conveniatur ei opponere potest *Exceptionem solutionis, transactionis juris jurandi, L. 28. §. 1. ff. de jurejur. Rei judicate, doli mali, quod metus causa Compensationis &c. &c.* quam si semel habuerit creditor, eaque uti intermiserit, suo non fidejussoris damno cedit. Vitium enim & culpa unicuique sua, non alteri nocere debet. Hering. d. tr. c. 20. §. 6. n. 4. &c. 27. Part. 4. n. 36. seqq.

Quæ Exceptio-
nes Inde-
mnit. fidej.
competant.

§. XI.

Id vero non procedit in *Exceptionibus Personalibus*. Ex enim cum certis personis vel ex partium conventionione, vel ex speciali legis gratia ac dispositione concessæ ac propriæ quasi sint, personam quoque sequuntur, eamque non egrediuntur. Hinc beneficio *Competentia*, parentibus ac liberis, Patrono, Socero, Socio, Marito, Militi, concessa, non gaudet indemnitate fidejussor. In individuo enim ex singulari & speciali privilegio certis personis est concessum, quas non egreditur. L. 16. & seqq. L. 25. ff. de re judicata. 12. & 13. ff. de Solut. Matr. Hering. in sepe all. tr. c. 27. part. 4. n. 80.

Except. Per-
sonales ei
non inserv-
iunt.

§. XII.

Valde tamen dubito fidejussori indemnitate pro-

Cautela ab
Heringio tra-
dente

alita exami-
natur.

desse posse Cautelam ab Heringio *c. 1. n. 81.* traditam. Dum Svafor acauthor fidejussori est, ut, si non inde prædictarum personarum ad solidi solutionem conveniatur, principali debitori tunc litem denunciet, ipse ut compareat, & ex sua persona exceptionem objiciat, dicendo: tua interesse ne fidejussor in solidum conveniatur, cui alias mandati iudicio solidumolvere rursus esset obstrictus *arg. L. 8. §. 7. ff. mandati. L. 41. ff. de re judicata.* Eius enim obligatio ad omne damnum quocunque modo id creditori obvenire potest, se extendit, à qua per debitoris intercessionem liberari vix poterit.

an mortem
debitoris ex-
pectare tene-
atur credi-
tor? N.

Sed cum de indemnitate saltem teneatur talis fidejussor. Et incertum adhuc sit, an creditor, reverso, ad meliorem fortunam, debitore, damnum sit passurus: Quæritur: *an non expectare usque post mortem debitoris teneatur creditor?* Negativa satis fundata videtur in *§. fin. ff. de Replicat.* Creditor enim qui à debitore bonis lapsus suum consequi nequit, revera in damno versatur, hinc merito suum consequitur ab eo, indemnitatem qui promisit.

CAP. VII.

De

CONTRARIIS.

§. I.

Cessat In-
dem. fidej. si
interveniat.

Præscriptio.

Videndum nunc ultimo loco, quibus modis Indemnitis fidejussor obligatione sua liberaretur. Cessat autem Indemnitis cautio I. Si creditori justa opponi possit præscriptio. Sed satis intricata hic

16

se offert quaestio, in utramque partem à DD. ventilata. An interpellatio Principali debitori facta, noceat fidejussori? Quaestio. Affirmativam defendit Struv. S. J. C. Exerc. 47. §. 47. arg. L. ult. C. de duobus Reis & L. 91. §. 3. 4. de Verb. Obs. cum quo etiam facit Hering. d. tr. c. 20. §. 13. n. 10, 13, 15. Contrarium vero asserit Carpzov. Dec. 34. Cujus opinio tum praxi tum intentioni legis mihi videtur conformis.

§. II.

Sed nova hic emergit, perquam utilis & satis ardua quaestio: Si existente super bonis Debitoris concursu Creditor ad liquidandum sub pena praeclusionis citatus non compareat, & praecludatur, num exceptione hac indemnitate fidejussor postea uti sequi adversus creditorem ea tueri possit? Videtur equidem hoc affirmandum: quia 1) sibi suaeque negligentiae imputare debeat creditor, quod ob contumaciam praeclusus sit. 2) quod sublata Principali actione cesset quoque accessoria; maximè vero 3) quod talis Creditor nihil juris amplius habeat, quod cedere fidejussori indemnitate, beneficio cedendarum actionum gaudenti, posset, rametsi hic ad solvendum paratus esset, quo inclinat Dn. Brunnem. in Comm. ad Cod. ad L. 16. de Pignor. & hypoth. & in Comm. ff. ad L. 62. ff. de fidejuss. n. 4. Pro Negativa autem facere posse, 1) quod sicut Creditor talis non à lure agendi contra debitorem penitus praecluditur, sed à Concursu saltem illius Massae; ita nec quoad 2) Sublata sit principalis actio. Tamen enim talis creditor à Massa istius concursus penitus removeatur, in suspenso tamen manent jura & actiones illius, quousque ad pinguiorem fortunam debitor pervenerit, & tunc utique eum competentibus actionibus.

Si creditor ad liquidandum citatus non emanat, a. f. I. libere tur.

Recentior rationes Affirmantur.

1.

2.

3.

nec non Negantium.

Massa Con-
cursus atten-
denda.

An emanen-
te creditore
fidejussor
liquidans ad-
mittendus?
N.

actionibus poterit compellare; ut proinde quoad 3) omnino actio supersit fidejussori cedenda. Verum quia talis Creditor quamdiu spes est debitorem ad meliorem fortunam esse perventurum, damnum sensisse dici nequit, vix ac ne vix quidem ante mortem debitoris illiusque hereditatem excussam, de indemnitate convenire poterit fidejussorem; adeoque vires potius *Massie bonorum Debitoris, & concursus, hic attendendas esse dixerim.* Ita, ut si Creditori ex iis, in suo ordine suaeque classe locato, vel ex toto, vel pro parte satisfieri potuisset, sibi omnino præjudicasset creditor, quod citatus ad recipiendum creditum non comparuit, proindeque in contumaciæ pœnam meritò feret, quod sua culpa passus damnum sentire non censeatur, sique nec de indemnitate fidejussorem conveniendi causam habeat L. 95. §. 11. ff. de solut. quod si verò appareat, vel Creditor probare possit, se nihil vel ad minimum non solidum consequi potuisse, adhibita quantumvis omni diligentia, tantum abest ut sola illa emanentia intermino & præclusio illius à Concursu quicquam præsidii afferre queat fidejussoris ut potius gratum ipsi esse debeat, quod creditor inanes sumtus haut impenderit, durioresque sic fidejussoris causam non fecerit. Si vero pro parte ex Massa solutio speranda fuisset, pro ea quoque fidejussor liberabitur pro residua deficiente nihilominus responsurus.

§. III. Et quamvis disceptari aliàs solet, num emanente, ad Concursum citato Creditore, fidejussor compayens & debitum pro quo fidem suam interposuit, liquidans admittendus sit, & impedire queat, quo minus à Concursus Massa præcludatur creditor? Proque affirmativa militare videatur; quod 1) ob suum proprium interesse, etiam sine manda-

to

to quivis fidejussor intervenire possit; adeoque 2) hac in parte, pro una persona cum Creditore Fidejussor noster habendus; cum 3) suum magis, quam creditoris agat negotium, evitaturus solutionis periculum. In aliis tamen fidejussoribus facilius id admitterem, & in iis præprimis, qui beneficio excussionis renunciarunt: Berlich. P. 2. Decis. 207. n. 16. quàm quidem in fidejussoribus Indemnitis. Velenim Massa creditur solvendo, & hinc quia fidejussor indemnitis est, extra periculum, obstat ei exceptio tua nihil interest si creditor culpa sua damnum incurrat, atque hinc non competentis actionis exceptio: Vel non censetur solvendo, atque tunc multo minus fidejussori pro evitando damno laborare conveniet, adeoque neutro casu ut extraneus Debitoris, si ne mandato admittendus erit, arg. §. 18. *J. de inut. stipul.* & l. 38. §. 17. de V. O.

§. IV.

Similiter excusabitur Indemnitis fidejussor, si excusatur F. I. Si Creditor oblata ipsi statuto termino a debitore solutionem, eam accipere citrà justam causam recusaverit vel distulerit, posteaque debitor solvendo esse defierit, accipiendi fuerit. mora ipsius accipiendi obesse fidejussori minime poterit. arg. L. 17. C. de Usur. Quemadmodum & pro soluto vel si compensandi occasione non fuerit. arg. L. 4. ff. gl'exerit. ipso iure habebitur, si creditor occasionem compensandi com debitore habuerit, eaque usus non fuerit. arg. L. 4. ff. gl'exerit. & L. 4. C. de Compens. In præjudicium enim Fidejussoris non magis compensatio quam oblata solutio negligi potest, & pro soluto haberi nequit quod ipsi jure solutum censetur.

§. V.

Sed quid si Creditor elapso solutionis termino segnis non liberatur I. F. Credo sit dator

sicet fignis
in exigendo.

fit in exigendo, fidejussore licet aliquoties eum admo-
nente, debitorque postea bonis labatur, *an fidejussor mo-
ster excusandus tunc erit?* Negandum hoc per expres-
sum textum in *L. 62. ff. de fidejuss.* ibique Dn. Brunnem. n. 1.
qua Creditor nunquam se obligavit Fidejussori ad obse-
quium illiusque mandatum; bene autem fidejussori se
illi ad præstationem indemnitis, adeoque ipsi potius
fidejussori incumbit, ad evitandum damnum, urgere de-
bitorem ad solutionem & liberationem aut præstationem
cautionis. *L. 38. §. 1. ff. Mandat. cap. fin. X. de fidejuss. conf.*
hic que supra c. 6 § 9. diximus.

Pactum Re-
missorium
nocet I. R.

Coronidis loco quaeritur: Num majore creditorum
parte, debitori aliquid de debito remittente, ipse quoque in-
demnitatis fidejussor a præstatione illius liberetur? Cer-
tum quidem est, Pactum Remissorium a pluribus credi-
toribus cum debitore initium invitos quoque ejusdem
generis reliquos obligare creditores. *L. 7. §. fin. & 8. ff. de
Pactis. Peirz. Handels. Ger. Ordn. Tit. 25.* quod si igitur
spontè, cum debitore paciscatur donasse creditur, pro-
indeque libertatis ipsius fidejussori nocere minimè de-
beat; Sin vero invitus & eadem votorum pluralitate su-
peratus, consenserit, melius faciet, si palam testetur,
se ratione residui jura sibi & actiones adversus fidejuf-
sorem reservare velle; nisi durante hujusmodi transa-
ctione majoris præcautionis ergò denunciare fidejusso-
ri litem malit, ut veniat eique contra pactum hujusmo-
di remissorium Con Creditores reliquos inter & debi-
torem initium assistat; quo non componente, multo
minus deinde fidejussor audiendus erit.

§. VII.

Essent quidem adhuc plura, quæ de utilissima hæ-
ce materia in medium proferre potuissem. Malo tamen,
Benevole lector, me iusto breviorē fuisse dicas, quā
per nimiam prolixitatem tædium Tibi creare. Si in-
ter legendum quædam deprehendisti quæ Tibi placent,
gravissimum fanè id mihi erit; Sin vero Tuæ expecta-
tioni omnia non respondeant, cogitabis tecum,
me hominem, neminemque nostrum
sine errore esse.

S. D. G.

COROLLARIA.

I.
Valida est Legitimatio per Principis Rescriptum facta,
etiam extantibus aliis legitimis libris.

II.
Pater non habet usumfructum feudi filio concessi.

III.
Quarta, quæ Trebellianica in jure nostro audit, ac-
curatius Pegasiana nominanda.

IV.
Judex secundum acta & probata non secundum
conscientiam suam privatam judicare debet.

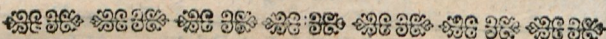
V.
Falso statuitur, Reum Confessum & Convictum si-
mul esse debere.

D 3

Sic

Sic Tibi dignus honor Themidos
confertur Amice!
Grator, & ex animo prospera
quæque precor.

*Brevissimis his, Prolixissimo animo gratulari No-
bilissimo DN. CANDIDATO Amico & Affi-
ni honoratissimo, de Summis in Jure dudum
premeritis honoribus voluit, debuit*
D. GOTHOFREDUS BARTHIUS.

Ad

*Nobilissimum & Consultissimum
Domini Doctorandi Parentem.*

Iuribus intentus discendis, Filius, omnes
Applicuit vires Corporis ac Animi.
Non in eum Juris sibi quicquam prava vo-
luptas,
Sumere vel potuit torpida segnities.
Quin potius Iuris compos Virtutis, in archa
Ejus versari sivevit Amicitia.

Nunc

Nunc merito recipit supremos Iuris Honores
Iuris Sectator justus, amansque boni,
Hinc & Jure tibi de Nato gratulor, atque
Numen ut inceptis annuat, ipse precor.

Consultissimo Parenti

Patrueli suo Patris instar devenerando de
Fili exoptatissimis incrementis, &
summis, quos merito suo in Juris-
prudentiâ adeptus est honoribus,
animitus gratulatur

L. JOHANNES Günther, Diac. ad D. Nic.
& Collegiatus Collegii B. M. V.

Securo Patres Patriæ clarosque parentes
Te GUNTHERIADA jusserat esse *Themis*.

Sponsorem accipiunt, *Themidos* tutissima semper,

Semper sancta fuit nec temerata *fides*.

Affidue inde instat noctesque diesque monendo:
sit memor officii non requieta jubet.

Nec mora *morosi debitoris* nomina vitat

GUNTHERUS, *nomen* se probat esse *bonum*.

Jamque adeo publice *solvit*, sponis que respondet,

Solvit quæ Patriæ quæ debuitque Patri.

Gau-

Gaudet magna *Themis*, sed & ipsa *debere* recordor
Inquit GUNTHERO: Solvere & ista decet.
Accipe Sarranas vestes, his splendidus imple
Doctrina Cathedras, amplexu voce fora.

Publicum eruditionis haud prolestarie specimen;
pomeritosque ea honores

Nobiliss. Autori gratulatus scr.

GOTTFRIDUS OLEARIUS, Utr. Ling.
in Academ. Lips. P. P.

ULB Halle
005 373 603

3

2262.

Q. D. B. V.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

FIDEJUSSORE INDEMNITATIS,

Von
Schadloß=Bürgen,

Quam
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO.
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, &c. &c.
SUB PRÆSIDIO

DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,
PRO LICENTIA
DOCTORALIA in utroque Jure Privilegia
consequendi,

Al. diem XXVII. Jun. An. MDCCIII.
publico Eruditorum Examini submittit
Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANVS Günther | Luba Lusat.

RECUS. HALÆ MAGDEB. Typ. CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

2